

Wstęp

Wybór tekstów źródłowych ma przede wszystkim stanowić pomoc dydaktyczną dla studentów studiów administracyjnych, na których są wykładane przedmioty z historii administracji. Warto zaznaczyć, że problematyka prawnohistoryczna stanowi istotny punkt odniesienia dla współczesnych rozwiązań administracyjnych, a takie pojęcia, jak: autonomia, samorząd, administracja zespolona i niezespolona, resortowość, centralizacja, decentralizacja, biurokracyzm, kolegialność, są zakotwiczone w przeszłości od setek lat. W związku z tym niejako na nowo są odkrywane i stosowane rozwiązania oraz instytucje administracyjnoprawne, które niekiedy były już odkładane do lamusa historii prawa. Egzemplifikacją tego jest historia administracji państwa polskiego w minionym stuleciu. W szczególności dotyczy to okresu po drugiej wojnie światowej, kiedy został zlikwidowany samorząd zarówno terytorialny, jak i w dużej mierze nieterytorialny oraz nie powołano sądownictwa administracyjnego aż do początku lat 80. XX wieku.

Prezentowany zbiór zawiera teksty źródłowe z historii administracji państwa polskiego, a także akty prawne innych państw, które miały istotny wpływ na funkcjonowanie administracji na ziemiach polskich. Chodzi głównie o takie państwa, jak: Austria, Prusy, Rosja oraz Francja. Wybór tekstów źródłowych został podzielony na dwie zasadnicze części z zakresu historii administracji i ustroju, czyli dotyczące państw obcych oraz państwa polskiego. Pierwsza część odnosi się do ustroju i administracji wybranych państw, w szczególności tych, które wywarły istotny wpływ na polskie prawo państwowe i rozwiązania administracyjnoprawne. Druga część – najobszerniejsza – obejmuje w zasadzie państwo polskie, tj. prawo ustrojowe (konstytucyjne), administrację rządową, samorząd terytorialny i nieterytorialny, sądownictwo administracyjne i organy ochrony prawnej, prawo urzędnicze i postępowanie administracyjne.

Autorzy wyboru tekstów źródłowych mają nadzieję, że zbiór ten będzie stanowił istotną pomoc dla studentów studiów administracyjnoprawnych w ich przygotowywaniu się do egzaminów z historii administracji, a także poszerzy ich horyzonty, które nie powinny się ograniczać tylko do prawa obecnie stanowionego.

Robert Jastrzębski